

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 15071-01-11 מדינת ישראל נ' דהן ואח'

בפני הרכב כב' השופטים :

רון שפירא [אב"ד]

עודד גרשון

אלכס קיסרי

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה

המערערת

נגד

המשיבות

1. אורנה דהן
2. אירנה נפתלייב

1

פסק דין

2

3

השופט ר. שפירא [אב"ד] :

4

5

6

הערעור בתמצית :

7

8

בפנינו ערעור המדינה על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט ז. פלאח) בת"פ 09-5560-30 מיום 30.11.10, אשר זיכה את המשיבות מהאישומים שיוחסו להן, וזאת מאחר ופרקליט אשר אמור היה להופיע לדיון, אשר נקבע לשיבת הוכחות, לא התייצב. אי-התייצבותו של הפרקליט נבעה משביתת הפרקליטים אשר הייתה במועד הנ"ל.

10

11

12

13

14

הרקע להגשת כתב האישום בבית משפט קמא :

16

כנגד המשיבות הוגש כתב אישום המייחס להן עבירה לפי סעיף 337 + 332 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, עבדו שתי המשיבות כאחיות במעונות להשגחה על חוסים. בנסיבות שפורטו בהרחבה בכתב האישום, חלה החמרה במצבה של חוסה אשר התנהגה באופן בו פגעה בעצמה עד שהפגיעה גרמה בסופו של דבר למותה. המשיבות הואשמו באי-נקיטת צעדים שונים באופן שאיפשר את האירוע הטראגי. האירוע נשוא כתב האישום אירע ביום 21.3.04.

20

21

22

בראשיתו של ההליך הוחלט שלא להגיש כתב אישום. ההחלטה להגיש כתב אישום התקבלה לאחר

23

שבית משפט, אשר דן בפרשה במסגרת הליך של חקירת סיבות מוות, הורה להגיש כתב אישום.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 15071-01-11 מדינת ישראל נ' דהן ואח'

1 לאחר שהוגש כתב האישום, עתרו ב"כ המשיבות לביטולו של כתב האישום מטעמים שונים, ובית
2 משפט קמא דחה את בקשתם והורה להשיב לאישום.

3
4 המשיבות כפרו באישום והדיון בבית משפט קמא נקבע לשמיעת ראיות. כאמור, במועד בו הייתה
5 קבועה לדיון ישיבת הוכחות ראשונה מבין שתיים שנקבעו, לא התייצב פרקליט עקב שביתה ובית
6 משפט קמא הורה על מחיקת כתב האישום.

החלטת בית משפט קמא :

7
8
9
10
11 בית משפט קמא ציין בפסק דינו את השתלשלות העובדות, אשר הובילו להגשת כתב האישום וכן
12 החלטות שניתנו בשלבים מקדמיים של הדיון, במענה לבקשות למחיקת כתב האישום. בהמשך ציין,
13 כי התיק נקבע להוכחות והורה, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 133 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח
14 משולב], התשמ"ב – 1982, כי יש מקום במקרה זה להורות על זיכוי הנאשמות עקב העדר התייצבות.
15 בית המשפט ציין בהחלטתו, בין יתר נימוקיו, את הרקע להגשת כתב האישום ואת העובדה, כי
16 "הנסיבות האופפות תיק זה, החל מהליך חקירת סיבות המוות, ועד להגשת כתב האישום, לא היו
17 נקיות מספקות, ונדרשו מספר ישיבות וטיעונים רבים מצידם של ב"כ הצדדים, כדי לשכנעני
18 להמשיך בהליך ולא לבטל את כתב האישום במועד מוקדם יותר. אי-הופעת הפרקליט היום,
19 בנסיבות שתוארו לעיל, אינה מותירה כל ברירה אלא להורות על ביטול כתב האישום וזיכוי
20 הנאשמות".

21
22 הצדדים טענו בפנינו ארוכות. ב"כ המשיבות סבורים, כי כאשר מביאים מכלול הנסיבות, לרבות את
23 העובדה שהמשיבות מושעות מעבודתן לאורך זמן עקב הגשת כתב האישום, כי אז מתקיימים אכן
24 אותם תנאים המצדיקים את ביטולו של כתב האישום מחמת אי-התייצבות פרקליט לדיון. בין היתר
25 נטען, כי אי-התייצבות הפרקליטות הייתה פועל יוצא של החלטה מודעת של המדינה, אשר בחרה
26 שלא להגיע להסדר עם הפרקליטים השובתים, תוך שהיא מביאה בחשבון את מחיר הזיכויים,
27 שחרורים ממעצר ועוד השלכות נוספות על הליכים בתחומים אחרים של המשפט. עוד מציינים ב"כ
28 המשיבות את הנסיבות המיוחדות של כתב אישום זה, הרקע להגשתו לאחר קיום של חקירת סיבות
29 מוות, זאת לאחר שמלכתחילה לא סברה הפרקליטות שיש מקום להגיש כתב אישום. בנסיבות אלו,
30 ובשים לב לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, סבורים הסנגורים, כי צדק בית משפט קמא אשר
31 החליט להורות על זיכוי הנאשמות עקב אי-התייצבות פרקליט.

32
33 לא נוכל לקבל את טענות הסנגורים וסבורים אנו, כי דין הערעור להתקבל.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייים

ע"פ 15071-01-11 מדינת ישראל נ' דהן ואח'

1 ככל שהדבר נוגע לטענות כנגד האישום לגופו של עניין – בית משפט קמא החליט בעצמו כי כתב
2 האישום הוגש כדין ודחה בקשות מקדמיות למחיקת כתב האישום. את נימוקיו של בית משפט קמא
3 לדחיית הבקשות הנ"ל ניתן להעמיד לביקורת ערכאת הערעור בסיומו של ההליך, ככל שהדבר
4 יידרש. ואולם נימוקים אלו, אשר התקבלו לגופו של עניין, אינם מתיישבים עם הצגת אותם טיעונים
5 כעילה התומכת בזיכוי הנאשמות עקב אי-התייצבות פרקליט לדיון. משקבע בית משפט קמא, כי יש
6 לדחות את הטענות המקדמיות, לא ניתן לראות ברקע להגשת כתב האישום, אשר פורט בהחלטות
7 בית משפט קמא, שדחה בקשות למחיקת כתב האישום, כעילה לביטול כתב אישום מהטעם
8 שפרקליט לא התייצב לדיון.

9
10 מעבר לכך, לא ניתן לקבל את עמדת ב"כ המשיבה 1, אשר רואה בשביתה כעילה להטלת אחריות על
11 המדינה לתוצאה, המתבקשת לגישתו, למחיקת כתב האישום. שביתה מהווה כלי המוכר בחוק,
12 והנותן לקבוצת עובדים, במסגרת מאבק מקצועי, אמצעי להפעלת לחץ על המעסיק לצורך השגת
13 דרישות כאלו ואחרות. לעיתים רבות, הלחץ המופעל במסגרת שביתה מופנה, לא רק כלפי המעביד,
14 אלא גם כלפי הציבור כולו וצדדים שלישיים אשר אינם מעורבים בסכסוך העבודה. החוק מכיר
15 בהגנה חלקית מפני תביעות המופנות כנגד שובתים או כנגד מי שלא מנע שביתה. כך למשל, קיימת
16 הגנה מפני חבות בעוולה של גרם הפרת חוזה, אם כי לא בכל מקרה, ואולם פקודת הנוזיקין אינה
17 פוטרת מאחריות בגין רשלנות במקרה של גרימת נזק עקב שביתה. יש מקרים בהם יכול צד ג', אשר
18 נפגע משביתה, לתבוע בנוזיקין את השובת או את הארגון המקצועי. ואולם ככלל, מגן החוק הן על
19 העובד והן על המעסיק, מפני הליכים שיינקטו כנגד השובת או המעסיק עקב השביתה. ראה לעניין
20 זה סקירה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, בת"א 862/02, פלוני נ' עיריית ראשון לציון,
21 סעיפים 44-46 לפסק הדין (ניתן ביום 23.10.08). ההלכות שפורטו שם והוראות החוק הרלוונטיות
22 מסדירות את נושא השביתה והשלכותיה במסגרת הדין האזרחי. ואולם, סבורים אנו כי יש מקום
23 לגזור גזירה שווה גם בהליך הפלילי, במובן זה שלא ניתן לייחס למדינה רשלנות או כוונה כלשהי
24 לפגוע בהליך הפלילי, או בנאשם, וכן לא ניתן לייחס רשלנות אשר בגינה יש מקום להטיל סנקציה
25 בדרך של ביטול כתב אישום, כאשר העדרות פרקליט מהאולם אינה פועל יוצא של התרשלנות אלא
26 פועל יוצא של מימוש זכותו של הפרקליט כעובד לשבות.

27
28 כאשר עסקינן בהליך הפלילי, סבורים אנו כי המבחן על פיו ישקול בית המשפט את הפעלת סמכותו
29 לפי סעיף 133 לחסד"פ, הוא מבחן עיוות הדין. על בית המשפט לבחון, האם ביטול הדיון ודחייתו
30 למועד אחר, גורם עיוות דין לנאשם, כמשמעו בסעיף 215 לחוק סדר הדין הפלילי, באופן המצדיק
31 את ביטולו של כתב האישום. לא ראינו בנסיבות המקרה, כי ביטול הישיבה, וכן ביטול ישיבה נוספת
32 אשר אמורה הייתה להתקיים מספר ימים לאחר מכן, וזאת עקב השביתה, גרם לעיוות דין ולנזקים
33 אשר ראוי בגינם להורות על ביטול כתב האישום. לעניין האיזונים הראויים יש להפנות אל החלטתו
34 של בית המשפט העליון, בבש"פ 8204/10, מדינת ישראל נ' אביב בן בסט (ניתנה ביום 12.12.10), שם

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליימים

ע"פ 15071-01-11 מדינת ישראל נ' דהן ואח'

1 דחה בית המשפט העליון בקשה לשחרר עצור ממעצרו עקב ביטול מועדי הוכחות כתוצאה משביתת
2 הפרקליטים. בהחלטה נקבע כדלקמן:

3 "אין חולק כי זכות השביתה היא זכות חשובה למשטר דמוקרטי. עם זאת הזכות, ככל
4 זכות, אינה חזות הכל. מולה ניצבות זכויות אחרות. בענייננו ניצבת אל מול זכות השביתה
5 הזכות לחירות של מי שהוא בחזקת חף מפשע. בהתנגשות בין זכויות מתבקש שייערך
6 איזון. ככל שהשביתה מתארכת נקודת האיזון עשויה להשתנות... על אף חשיבותה הרבה
7 של זכות השביתה מקובל עלי, כי התמשכות תקופות המעצר עקב השביתה עשויה להיות
8 השלכה על שאלת המשך המעצר. על כך לא חלקה, כאמור, גם ב"כ המדינה. ואולם, בכל
9 החלטה על מעצר או שחרור מעמיד בית המשפט על כפות המאזניים מכלול של שיקולים
10 שהשקול ביניהם אינו יכול להיעשות בדרך של נוסחה מתמטית. אין לומר באופן גורף כי
11 בכל מקרה של ביטול דיונים של עצור עקב השביתה יש להורות על שחרור. מאידך אין
12 להתעלם מן השביתה. הכל תלוי באיזון המתבקש בנסיבות העניין".

13
14 נפנה עוד להחלטה שניתנה בבש"פ 288/11, פלוני נ' מדינת ישראל (ניתנה ביום 18.1.11), שם הורה
15 בית המשפט העליון על חידוש מעצרו של נאשם ששחרר ממעצר עקב השביתה. בנימוקיו כותב בית
16 המשפט העליון, בין היתר, "הסיטואציה היא סיטואציה ייחודית. בשונה ממקרים אחרים, ביטול
17 כתב האישום ועמו שחרורו של העורר ממעצר, נבעו מטעמים מוסדיים שעניינם שביתת
18 הפרקליטים ולא מטעמים ענייניים הקשורים בעורר עצמו, מסוכנותו או מאפייניו". במצב דברים
19 זה, ומאחר ולא השתנו השיקולים הבסיסיים אשר הנחו את בתי המשפט לעצור את אותו נאשם
20 מלכתחילה, ועל אף ששחרר, הורה בית המשפט על החזרתו למעצר תוך שהוא קובע שבאיזון
21 הכללי, לא ניתן לראות באירוע המוסדי שגרם לשחררו, כעילה להשאירו משוחרר ובדרך זו לפגוע
22 בציבור.

23
24 כללים אלה, נכונים, בהתאמה המתחייבת, גם לעניין שבפנינו. הנזק, ככל שנגרם נזק כתוצאה
25 מביטול ישיבות ההוכחות שנקבעו, הוא בר-פיצוי. לעניין זה תהיה פתוחה הדרך בפני המשיבות
26 לבקש בבוא העת, כי המדינה תפצה אותן על הארכת הדיון שלא לצורך, וזאת ללא כל קשר לתוצאות
27 הדיון. ואולם סבורים אנו, כי אין מקום להורות על ביטולו של כתב אישום, וזאת בנסיבות שפורטו,
28 וכאשר אי-התייצבות הפרקליט לדיון נבעה כתוצאה ממימוש זכות השביתה.

סיכום:

31
32
33 אשר על כן, אציע לחבריי להרכב להורות כי החלטת בית משפט קמא תבוטל והדיון בעניינן של
34 המשיבות יחודש מהנקודה בה הופסק.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 15071-01-11 מדינת ישראל נ' דהן ואח'

1 נבהיר, למען הסר ספק, כי אין בכל האמור לעיל כדי להביע עמדה כלשהי לגופו של האישום ועניין זה
 2 יוכרע על ידי בית משפט קמא. כמו כן, אין באמור לעיל כדי להביע עמדה כלשהי בכל הנוגע
 3 להחלטות המקדמיות שקיבל בית משפט קמא, כאשר דחה את הבקשה להורות על ביטול כתב
 4 האישום. בכל הסוגיות הנ"ל תהיה למשיבות הזכות לערער, לאחר שבית משפט קמא ישלים את
 5 מלאכתו, וככל שיהיה בכך צורך.
 6

ר. שפירא, שופט
[אב"ד]

7
8
9

השופט ע. גרשון:

אני מסכים.

ע. גרשון שופט

10
11
12
13
14
15

16
17

השופט א. קיסרי:

אני מסכים.

א. קיסרי, שופט

18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29

הוחלט כאמור פה אחד לקבל את הערעור ולהורות כי החלטת בית משפט קמא תבוטל והדיון בעניינן
 של המשיבות יחודש מהנקודה בה הופסק. בית משפט קמא יישמע את הראיות, כפי שנקבע קודם
 לשבייתה, ויפסוק לפי מיטב שיקול דעתו. הבהרנו ונבהיר שוב כי בכל הנוגע לכתב האישום עצמו לא
 הבענו כל עמדה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 15071-01-11 מדינת ישראל נ' דהן ואח'

1 בהסכמת ב"כ הצדדים ניתן פסק הדין בהעדרם. המזכירות תודיע לצדדים מיידיית כי ניתן פסק דין
2 אשר יפורסם באמצעות מערכת נט המשפט ותשלח עותק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

3
4 ניתנה היום, כ"ג אדר א תשע"א, 27 פברואר 2011, בהעדר הצדדים.

5
6

א. קיסרי, שופט

ע. גרשון שופט

ר. שפירא, שופט
[אב"ד]

7
8